

Clubul Fermierilor Români
pentru agricultură performantă

PACT ÎNTRE GENERAȚII PENTRU VIITORUL AGRICULTURII

CUVÂNT INTRODUCTIV

Schimbul de generații reprezintă una dintre marile provocări ale agriculturii europene.

La nivel european, sectorul agricol se confruntă cu îmbătrânirea fermierilor și a managerilor de fermă, absența tot mai frecventă a unei succesiuni naturale, accesul dificil al tinerilor la terenuri și finanțare, deficitul de forță de muncă calificată, dar și creșterea importanței noilor tehnologii pentru agricultură, decalajul de cunoștințe și abilități digitale între generații și diferențele de calitate a vieții între mediul urban și cel rural. Potrivit unei statistici recente a Comisiei Europene, unui manager de fermă de sub 40 de ani îi corespund trei de peste 65 de ani.

Această temă este cunoscută la nivel european, în toate statele membre, însă pentru România ea este mult mai acută, ca urmare a faptului că populația ocupată în agricultură are o pondere de 23%, adică de peste 5 ori mai mare decât media europeană de 4,2%. În plus, riscul înstrăinării terenurilor agricole este mult mai mare în România din cauza dependenței sporite de capitalul străin.

Rezolvarea problemei **reînnoirii generaționale** face obiectul Politicii Agricole Comune, cu accent pe măsurile de susținere financiară. Deși esențial, sprijinul financiar acordat fermierilor, în general, și tinerilor fermieri, în special, nu este suficient pentru a recrea legătura naturală și durabilă între generații în privința continuității în gestionarea eficientă a resurselor agricole.

Prezentul pact adresează aspectele formative și socio-umane ale relațiilor între generații.

Reînnoirea generațională trebuie abordată și din punct de vedere social și al motivației resursei umane, care este esențială.

VIZIUNE ȘI PRINCIPII

În ciuda autonomizării și atomizării, precum și a dispersiei sale teritoriale, **familia rămâne liantul fundamental în relațiile interumane** în societatea modernă, bazată pe valori și interese comune.

Pactul între generații privind viitorul agriculturii este conceput ca o declarație de asumare de către toate generațiile a acestor valori și interese comune în privința cultivării pământului, văzut nu doar ca o resursă economică, dar și ca factor de continuitate și stabilitate a familiei, comunității și societății în ansamblu.

Nu ignorăm importanța mecanismelor pieței libere și a practicilor comerciale echitabile, dar gestionarea resurselor agricole are o dimensiune suplimentară fundamentală, care transcende simpla funcționare a mecanismelor pieței.

Asigurarea sprijinului pentru un standard decent de viață pentru fermieri a fost recunoscută ca obiectiv al politicii agricole europene încă din vremea Tratatului de la Roma din 1957. Importanța agriculturii a crescut de atunci nu doar prin sporul demografic, dar și ca efect al altor factori determinanți, precum imperatiile securității alimentare, la nivel național, regional și global, și cele de natură ecologică și ale dezvoltării durabile.

A rezultat o creștere semnificativă a dimensiunii strategice a resurselor agricole și de hrană, ceea ce face insuficientă o politică strict sectorială. Abordarea vechilor și noilor provocări la adresa agriculturii impune acțiuni comune, solidaritate de breaslă între producătorii de hrană și, mai ales, un accent pe continuitatea inter-generațională.

VIZIUNE ȘI PRINCIPII

Viziunea Clubului Fermierilor Români este aceea a unei îmbinări reciproc avantajoase a experienței, cunoștințelor și aspirațiilor tuturor generațiilor active în agricultură, astfel încât munca în acest sector să redevină o atracție pentru generațiile viitoare, iar potențialul resurselor fizice și umane din agricultură să fie valorificat la nivele superioare de eficiență, productivitate, prestigiu și influență în societate.

Prin acest document propunem stimularea și sprijinirea continuității inter-generaționale pe baza următoarelor principii:

1 Principiul comunității

Aderenții la Pact se vor manifesta în jurul unei comunități de interese și valori comune care se afirmă dincolo de interesele individuale.

2 Principiul solidarității

De acțiunile generate prin acest Pact trebuie să beneficieze toate categoriile de participanți, indiferent de suprafețele deținute, specificul culturilor agricole, regiune, sol etc.

3 Principiul transparenței

Acțiunile inițiate și desfășurate în spiritul Pactului vor fi făcute cunoscute tuturor participanților în toate stadiile, de la formularea de inițiative, până la intervenții legislative.

4 Principiul subsidiarității

Inițiativele Pactului vor putea proveni de la toate nivelele: fermă, asociație, regiune, nu doar de la un nivel central.

5 Principiul competenței

Aderenții la Pact se vor manifesta activ în domeniile în care dețin competențe dovedite, fie generale, fie specifice (tehnologie, climatologie, ecologie etc.), ori în care dețin un avantaj comparativ.

6 Principiul atribuirii _____
Aderenții vor putea prezenta inițiative individuale, dar pentru a putea fi sprijinite și promovate în numele Pactului, ele vor fi atribuite inițiatorilor prin consimțământ tacit sau explicit din partea unei majorități.

7 Principiul proporționalității _____
Atunci când se vor mobiliza resurse financiare sau umane în scopul realizării unor acțiuni comune, volumul acestora va fi proporțional cu importanța obiectivelor scontate, cu luarea în calcul a factorilor de risc.

8 Principiul concurenței echitabile _____
Participarea la Pact nu exclude concurența ca motor al economiei de piață, dar participanții se vor abține de la practici neloiale, acțiuni subversive, dezinformări etc.

9 Principiul respectului reciproc _____
Participanții își vor acorda respect reciproc indiferent de mărimea proprietăților deținute, a cifrei de afaceri, a profitului, sau de conexiunile de natură politică.

10 Principiul unității _____
În măsura posibilului, participanții la Pact vor prezenta poziții comune pe teme de interes reciproc în relația cu autoritățile și cu instituțiile europene.

11 Principiul național _____
Temele de interes zonal sau regional vor fi tratate astfel încât să fie armonizate cu interesele naționale economice, sociale și comerciale.

12 Principiul european _____
Acțiunile inițiate sau desfășurate în numele Pactului vor fi concepute în armonie cu valorile și principiile Politicii Agricole Comune sau vor viza îmbunătățirea și eficientizarea acestora în interesul tuturor membrilor Uniunii Europene.

PARTICIPANȚI

Participanții la Pact, fermieri de toate generațiile, se angajează să respecte principiile enunțate în activitățile lor individuale sau colective.

Printre aceștia, tinerii lideri formați prin programele Clubului Fermierilor Români vor acționa drept catalizatori ai realizării obiectivelor Pactului, în propria lor activitate, prin colaborarea cu alți fermieri și în relația cu autoritățile statului.

Clubul Fermierilor Români va fi depozitarul Pactului și va asigura cadrul instituțional de inițiativă, de promovare a Pactului și de lărgire a cercului de participanți, atât prin programele sale, cât și prin activitatea de informare a opiniei publice și de îndeplinire a funcției sale de reprezentare.

OBIECTIVE

- 1** Asigurarea unui **schimb inter-generațional cât mai eficient, cu utilizarea rațională** a resurselor agricole ale României.
- 2** **Valorificarea cât mai completă a potențialului de resurse și talent al generațiilor active** în domeniul agricol prin punerea în aplicare a unor programe, acțiuni și politici specifice.
- 3** **Lărgirea premiselor de aplicare a unor noi tehnologii** în agricultura românească prin stimularea creativității noilor generații de fermieri, asigurarea transferului rapid al rezultatelor cercetării agronomice aplicate și stimularea inovării.
- 4** **Creșterea legitimității și influenței comunității fermierilor** în raport cu decidenții politici la nivel național și european.
- 5** **Creșterea forței de negociere a fermierilor** în raport cu marile platforme de comercializare a produselor de proveniență agricolă.
- 6** **Stimularea dezvoltării comunităților rurale** prin sprijinirea directă sau indirectă a micilor producători agricoli.
- 7** Lărgirea și aprofundarea bazei de **cunoștințe necesare aplicării cerințelor agriculturii ecologice și dezvoltării durabile, stimularea schimbului de experiențe la nivel european în acest domeniu.**

- 8** Contribuția la asigurarea **securității alimentare** a României și a Uniunii Europene.
- 9** Crearea condițiilor pentru transformarea României într-un **centru de competențe și pol de cooperare europeană** în domeniul formării, stimulării și întăririi rolului tinerilor antreprenori din agricultură.

ANGAJAMENTE

- 1** Acordarea de **burse de participare** la seriile anuale de formare „Tineri Lideri pentru Agricultură”.
- 2** Stabilirea de **mentorat în managementul de fermă** în beneficiul tinerilor fermieri sau al fermierilor în devenire.
- 3** Inițierea unor activități de **practică în fermă** în beneficiul aspiranților la ocupația de fermier.
- 4** Acordarea unui **premiu anual** (simbolic) pentru cea mai semnificativă practică inovatoare în agricultură.
- 5** Participarea activă la **grupurile de lucru, dezbaterile, schimburile de informații** și activitățile desfășurate în cadrul comunității fermierilor.

SUȘȚINERE ȘI PROMOVARE PACT

Apelul participanților la Pact către terțe părți

Autoritățile naționale și regionale cu atribuții în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale sunt **invitate ca în deciziile și politicile lor să țină cont de principiile și obiectivele asumate prin acest Pact**, ca expresie legitimă a intereselor fermierilor și a reflectării acestora în mecanismele democratice.

Clubul Fermierilor Români consideră utilă studiarea măsurilor specifice aplicate în alte state membre ale Uniunii Europene în sprijinul reînnoirii generaționale, pe care se angajează să le identifice și să le promoveze în vederea adaptării lor ca bune practici în România.

Instituțiile bancare și asociațiile profesionale sunt invitate să se implice prin oferirea de **condiții speciale, favorabile, pentru tinerii fermieri care au planuri de afaceri** ce presupun un model de agricultură durabilă și să stimuleze tinerii care urmează programe de formare prin acordarea unor pachete de credite dedicate.

Instituțiile de învățământ superior în domeniul agriculturii sunt invitate să contribuie pro bono cu expertiză de

specialitate la programele de formare a tinerilor fermieri organizate de Clubul Fermierilor Români.

Agențiile guvernamentale, instituțiile de învățământ și întreprinderile private care activează în domeniul agriculturii sunt invitate să instituționalizeze și să permanentizeze formele de colaborare existente sau potențiale prin memorandumuri de înțelegere și alianțe de resurse multiparteneriale, ori de câte ori este posibil.

Prezentul Pact este un acord de natură voluntară, fără valoare juridică, menit să stimuleze și să dezvolte o comunitate a fermierilor din România bazată pe principii, obiective și acțiuni comune.

*Lansat la București, pe 10 mai 2022,
cu ocazia Conferinței Naționale
„Tineri Lideri pentru Agricultură”*

Clubul Fermierilor Români
pentru Agricultură Performantă
Bd. Pipera 1B, Cubic Center, Voluntari, Ilfov
office@cfro.ro, www.cfro.ro